

de nuværende Bygningsinspektørers Forretninger, der bliver lagte ind under Bygningsdirektøren, og endnu mindre er det samtlige Statsbygninger, der blive lagte ind under ham. Det er derhos kun paa en meget ufuldkommen Maade bestemt, hvad der skal lægges ind under Bygningsdirektøren, og hvad der ikke skal. Det anføres ikke i Lovforslaget, det staaar kun i Bemærkningerne, og i Bemærkningerne er det ikke saaledes bestemt, at Grænserne ophøre at være flydende.

Nu spørger man altsaa: Hvorfor er denne Forandring bleven foreslaaet? Det kan ikke være af Hensyn til Økonomien, ikke af Hensyn til Statens Finanser, thi Statskassen vinder vist intet. Det er allerede berørt af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 3die Valgkreds (Mølgaard-Nielsen), at den lille Bespargelse, som maaske kunde fremkomme, vil være meget tvivlsom. Jeg tillader mig at understrege denne Tvivl, thi naar man opretter en Direktørpost paa 6,000—7,800 Kr. og derhos indfører et ubestemt Antal Konduktører under ham og et ubestemt Antal af Kontorfolk og desuden naturligvis skal betale Diæter og Befordringsgodtgørelser, staaar det som det sandsynlige, at disse Udgifter ville komme til at opveje Udgifterne ved den Ordning, man vil have afløst. Der findes i Bemærkningerne ikke Oplysninger, hvorefter man kan anstille en Sammenligning mellem Udgifterne ved den bestaaende Ordning og Udgifterne ved den paatænkte, og særlig kan det bemærkes, at naar der som en Post i Udgifterne ved det bestaaende nævnes Honorarer til særlige Arkitekter, kommer efter Forslaget denne Post ikke alene igen, men den kommer endog i større Omfang igen, efter hvad Lovforslagets Bemærkninger stille os i Udsigt.

Det kan altsaa ikke være Hensynet til Statskassen, Hensynet til det økonomiske, der har begrundet Lovforslaget. Der maa være andre Grunde, og i Virkeligheden anføres i Anmærkningerne to. Den ene Grund er den, at den Honorering af Bygningsinspektørerne, naar de forestaa og give Planer og Overslag til Arbejder, med 3 pCt. af Overslagssummen er uheldig. Det er ganske rigtigt, men det afgiver ikke noget Argument for Lovforslaget. Afskaffelsen af denne Honorering med 3 pCt. behøver ikke nogen Lovbestemmelse. Det er en uheldig Honoreringsmaade, som allerede væsentlig, jeg tror ved Finansudvalgets Tilskyndelser, er afskaffet og kun kommer igen i de færreste Overslag. Fra de Overslag, der fore-

ligge for Finansudvalget i Aar, erindrer jeg i Øjeblikket kun nogle fra Fredensborg, hvor disse 3 pCt. forekomme, alle andre eller dog de allerfleste andre Overslag have faste Honorarer, ansatte uden Procentforhold til Overslagssummen. Saa vidt ere vi allerede komne, og vi kunne her komme til en fuldstændig Gennemførelse af det rigtige uden Spor af ny Lov.

Den anden Grund, som i Anmærkningerne til Lovforslaget anføres for den foreslaaede Omorganisation, er Ønsket om at tilvejebringe Ensartethed i Bygningssagernes Behandling. En saadan Ensartethed kan have noget vist tiltalende, men jeg tror, at vil man ret overtænke Virkningerne derat, har den langt mere afskrækkende end tiltrækkende. For Øjeblikket have vi 5 Bygningsdistrikter med 5 Bygningsinspektører. Disse Poster besættes med fremragende Arkitekter, udmærkede som Kunstnere og ypperlige som praktiske Bygmestre. Vi kende dem alle. Det er Clemmensen, Martin Borch, Albert Jensen, Kampmann og Petersen. De udøve ikke alene paa Statens Bygningsforetagender, men ogsaa paa Bygningsvæsenet i det hele i hvert af de Distrikter, som ere dem underlagte, en særdeles befrugtende Indflydelse. Folkets Udvikling i Henseende til Bygningskunst, saavel praktisk som kunstnerisk, hjælpes og hæves betydeligt ved, at der er forskellige originale Personligheder, som her meddele Impulser, i Modsætning til, at alt, hvad der skabes af offentlig Bygningskunst, nu skal udgaa fra et enkelt bureaukratisk Centrum. Forskelligheden i Impulser er et Gode, man ikke noksom kan sætte Pris paa, og som man skal betænke sig to Gange paa at give Slip paa.

Det er ikke alene en almindelig Betragtning, som tilsiger dette: vi have en Erfaring. Thi vel er det saadan, som det blev sagt, jeg tror af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 3die Valgkreds (Mølgaard-Nielsen), at det er et halvt Aarhundrede, siden Bygningsdirektørposten blev afskaffet. Javel, men vi have haft Bygningsdirektør tidligere, vi havde Bygningsdirektør i den første Halvdel af det 19de Aarhundrede, nemlig den bekendte og meget gode Arkitekt og Bygmester Christian Hansen, vel at mærke den ældre Christian Hansen. Vi Danske maa tage os lidt i Agt for ikke at forveksle de mange udmærkede Arkitekter Hansen, vi have haft. Vi have, senest de to Brødre, den yngre Christian Hansen, der har bygget Kommuneskole, Universitetet Athen og en Mængde Bygninger i Østerrig